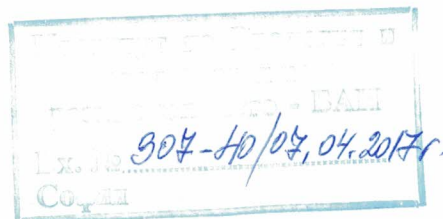

До Директора
на ИБИР „Акад. Кирил Братанов“
БАН - София

СТАНОВИШЕ

от проф. д-р Виктория Сарафян – Озанян, дм, дмн

Специалист по медицинска биология и по клинична имунология

Научна специалност „Имунология“

Ръководител на катедра „Медицинска биология“ при

Медицински университет – Пловдив

относно конкурс за заемане на академична длъжност „професор“, обнародван в ДВ бр. 101/20.12.2016 г. по научна специалност „Имунология“, професионално направление „Природни науки, математика и информатика“ за нуждите на Лаборатория по репродуктивни ОМИКС технологии” в ИБИР-БАН

Рецензирането на материалите, представени за конкурса, се основава на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИБИР-БАН. Становището е изготвено въз основа на Заповед №81/16.02.2017 на директора на ИБИР-БАН.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в конкурса е подал документи само един кандидат – д-р Сорен Бохос Хайрабемян, дм, дбн - доцент към същата лаборатория в ИБИР.

Представените от кандидата комплект материали на електронен носител са в съответствие с препоръчителните специфични допълнителни изисквания за заемане на академични длъжности (приложение 2) от Правилника на ИБИР.

Доц. Хайрабемян е приложил общо 51 реални научни труда, от които 28 в международни издания и списания с импакт фактор. Съавтор е на 2 монографии в чуждестранни реномирани издателства.

2. Кариерно развитие

Сорен Хайрабемян завършва през 1996 г. Медицински университет – Плевен като магистър-лекар. След дипломирането си постъпва като асистент по физиология в МУ-Плевен, като едновременно с това е и гост-асистент по информатика към Медицинския колеж в Плевен и сътрудник към Международен отдел на МУ-Плевен.

От 2001 г. е редовен докторант в ИБИР-БАН, където защитава докторска дисертация по имунология върху ангиогенни фактори и туморни маркери при ендометриоза (2006 г.). През 2007 г. защитава магистърска степен по информатика във Великотърновски университет "Св. св. Кирил и Методий" с дипломна работа за използването на тримерно цветно пространство за селекция на пиксели в имунохистохимията. Едногодишният престой на д-р Хайрабемян в Harvard Cutaneous Biology Research Center към Massachusetts General Hospital, Boston, USA е свързан с активна изследователска работа в областта на туморната биология. От 2011 до 2013 г. е изследовател по проект в ИБИР, а от 2013 г. е хабилитиран като доцент по имунология и изпълнява задълженията на научен секретар на ИБИР. Пред 2016 г. защитава дисертация за научна степен „доктор на науките” по имунология.

Доц. Хайрабемян е учен със сериозна и разностранна подготовка и професионални интереси. Той е отлично методично подготвен, аналитичен, креативен, способен както да работи в екип, така и да ръководи сътрудници. В последните години той натрупа и не малък административен и управленски опит като научен секретар на ИБИР, което е предпоставка за успешното развитие и на структурата, в която работи.

3. Обща характеристика и оценка на дейността на кандидата

• Учебно-преподавателска дейност

Под ръководството на д-р Хайрабемян работят двама 2 редовни докторанти и един дипломант. Той е консултант на защитил докторант. Участва като поканен външен екзаминатор на докторанти по процедура за защита на докторантура в Essex University, School of Biological Sciences, Colchester.

Професионалната компетенция на кандидата е видна и ръководство на теоретичен и практичен курс по флоуцитометрия за оценка на гамети в репродукцията по проект ReProForce и по проект BG051PO001-3.3.06-0059. Все още д-р Хайрабемян не е приоритизирал учебната работа и няма участие в учебно помагало или академичен учебник.

- **Научна и научно-приложна дейност**

Доказателство за научно-приложната дейност на доц. Хайрабемян е издаденият международен патент за употребата на PIF-трансфектирани клетки. Той е автор и на заявен патент за метод и кит за откриване на онкофузионен протеин, за който се надявам скоро да получи положителна оценка.

Сериозно постижение са двете монографии върху простатния карцином и оварианите биомаркери, публикувани в реномираните издателски къщи Nova Science Publishers и InTech.

Общият импакт фактор на публикациите през цялото академично развитие на кандидата е впечатляващ - 63.773. Особено внимание заслужават публикациите, в които той е първи автор – в Scientific Reports, 2015 с IF = 5.5 и American Journal of Reproductive Immunology, 2012 с IF = 3.317. Високото методично ниво на изследователската работа на доц. Хайрабемян се доказва и от проучванията през последните години, в които той успешно ръководи екип със сериозна публикационна активност - Hormones and Cancer, 2017 с IF=3.167, Molecular Carcinogenesis, 2015 с IF= 4.8, J Mol Histol., 2006, IF = 1.979 и др.

Д-р Хайрабемян е представил резултати от свои проучвания на 41 научни форум.

Научните направления, в които той работи, са разнообразни, но умело фокусирани в областта на репродуктивната биология и имунология. Връзката на про-инфламаторната сигнализация с геномната нестабилност и епигенетичните механизми на регулация и автофагията в канцерогенезата са обект на дисертационния му труд за ДБН. Той изследва и ролята на ембрио-секретирани имуно-модулиращ пептид и на рецепторно-медираната вродена имунна сигнализация при системни авто-имунни заболявания и патологии с имунна патогенеза.

Най-същественото признание за качеството и значимостта на трудовете на кандидата са големият брой цитирания – 176. С най-голям принос е

статията в Journal of Reproductive Immunology, 2005, цитирана 42 пъти. Тази в Reproductive Biology, 2005, също е предизвикала интереса на научната общност с 30 цитирания. Публикуваната през 2007 г. работа в American Journal of Reproductive Immunology е цитирана 24 пъти. Сигурна съм, че по-новите публикации на д-р Хайрабемян от последните 3 години скоро ще получат значителен брой позитивни цитати.

• **Експертна дейност**

Признание за високата професионална компетентност на доц. Хайрабемян е експертната му работа. Той има сериозен личен принос в организацията на научната работа и проектната активност на ИБИР като секретар на Научния съвет. Член е на Управителния комитет (национален представител) на COST Акция Транс-автофагия (CA15138 TRANSAUTOPHAGY) за изследване на процесите на автофагия и транслирането и в практиката.

4. Оценка на личния принос и личните качества

Доц. Сорен Хайрабемян е отлично подготвен специалист в областта на експерименталната имунология и молекулярната биология. Съчетава задълбочени фундаментални знания със сериозни медицински познания, прецизност и методичен опит, което е изключително важно при интерпретирането на научни резултати.

Личните ми впечатления и професионални контакти с д-р Хайрабемян са свързани главно с високата му методична компетентност и експертно мнение при внедряването на множество нови технологии. Той е от първите лекари, които приемат с готовност предизвикателството да се занимават с биоинформатичен анализ на големи обеми от данни, получени от ОМИКс технологии и анализ на сигнални пътища. Познавам работата му от проекти, статии и най-вече от защитата на дисертационния му труд за ДБН, които съм рецензирала. Той се оформи като задълбочен изследовател, отлично методично подготвен, аналитичен и отговорен към екипната работа. Вярвам, че ще съумее да създаде колектив, с който да продължи изследванията в областта на репродуктивната имунология.

Автор е на работен алгоритъм за получаване на *de novo* и *ab initio* компютърни модели на прицелни молекули за малки 9 и 15 аминокиселинни пептиди и за моделиране на самите пептиди. Доц. Хайрабемян е оптимизирал метод за „proximity ligation assay“ за детекция на фузионен протеинов

статията в *Journal of Reproductive Immunology*, 2005, цитирана 42 пъти. Тази в *Reproductive Biology*, 2005, също е предизвикала интереса на научната общност с 30 цитирания. Публикуваната през 2007 г. работа в *American Journal of Reproductive Immunology* е цитирана 24 пъти. Сигурна съм, че новите публикации на д-р Хайрабемян от последните 3 години скоро ще получат значителен брой позитивни цитати.

• **Експертна дейност**

Признание за високата професионална компетентност на доц. Хайрабемян е експертната му работа. Той има сериозен личен принос в организацията на научната работа и проектната активност на ИБИР като секретар на Научния съвет. Член е на Управителния комитет (национален представител) на COST Акция Транс-автофагия (CA15138 TRANSAUTOPHAGY) за изследване на процесите на автофагия и транслирането и в практиката.

4. Оценка на личния принос и личните качества

Доц. Сорен Хайрабемян е отлично подготвен специалист в областта на експерименталната имунология и молекулярната биология. Съчетава задълбочени фундаментални знания със сериозни медицински познания, прецизност и методичен опит, което е изключително важно при интерпретирането на научни резултати.

Личните ми впечатления и професионални контакти с д-р Хайрабемян са свързани главно с високата му методична компетентност и експертно мнение при внедряването на множество нови технологии. Той е от първите лекари, които приемат с готовност предизвикателството да се занимават с биоинформатичен анализ на големи обеми от данни, получени от ОМИКС технологии и анализ на сигнални пътища. Познавам работата му от проекти, статии и най-вече от защитата на дисертационния му труд за ДБН, които съм рецензирала. Той се оформи като задълбочен изследовател, отлично методично подготвен, аналитичен и отговорен към екипната работа. Вярвам, че ще съумее да създаде колектив, с който да продължи изследванията в областта на репродуктивната имунология.

Автор е на работен алгоритъм за получаване на *de novo* и *ab initio* компютърни модели на прицелни молекули за малки 9 и 15 аминокиселинни пептиди и за моделиране на самите пептиди. Доц. Хайрабемян е оптимизирал метод за „proximity ligation assay“ за детекция на фузионен протеинов

продукт, без предварително известна пълна аминокиселинна последователност.

Анализирайки представената научна продукция и съпоставяйки я с наукометричните критерии, заложи в Правилника на ИБИР-БАН-София, се очертават следните данни:

Показател	Правилник	Доц. Хайрабедян
Публикации в научни списания	50	51
Публикации в списания с ИФ	20	28
Общ ИФ	20	63.773
Цитирания	120	176
Защитил докторант	1	-
		Има 2 зачислени

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от **доц. д-р Сорен Бохос Хайрабедян**, дбн отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на ИБИР-БАН.

Кандидатът е представил **достатъчен брой научни трудове**, в които има оригинални научни и приложни приноси, получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в международни списания или са цитирани в такива. След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, давам своята **положителна оценка** и препоръчвам на Научното жури да присъди на **доц. д-р Сорен Бохос Хайрабедян**, дбн академичната длъжност „професор“ в Лаборатория по репродуктивни ОМИКС технологии” в ИБИР-БАН по научна специалност „Имунология”, професионално направление „Природни науки, математика и информатика”.

6.04.2017 г.

проф. д-р Виктория Сарафян, дм, дмн

Гр. Пловдив